

Patērētāju tiesību aizsardzības centrā 2012.gada I pusgadā saņemto sūdzību par finanšu pakalpojumiem analīze

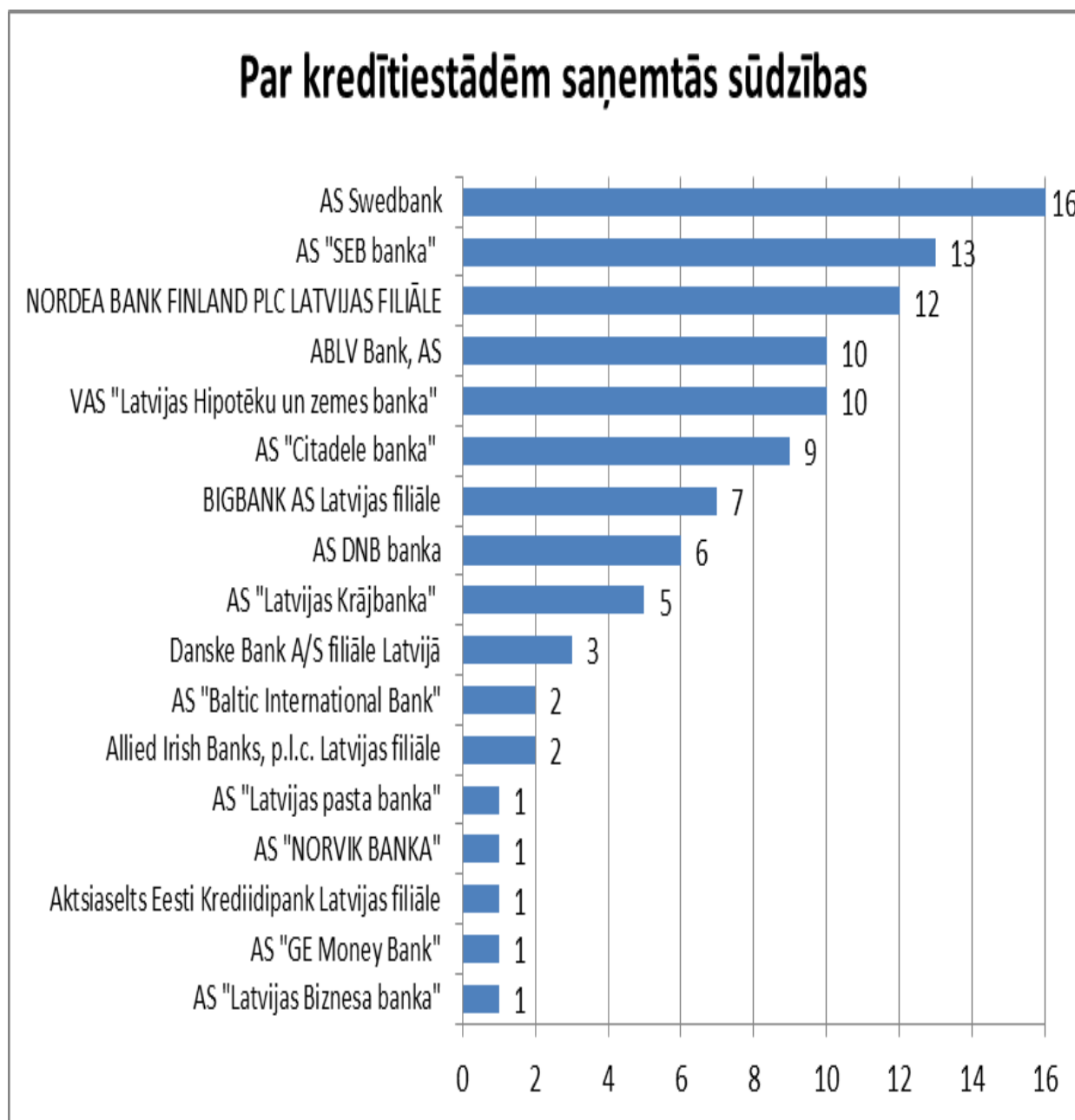
Sūdzību statistika:

2012.gada I pusgadā Patērētāju tiesību aizsardzības centrā (PTAC) saņemtas 191 rakstveida sūdzība par finanšu pakalpojumiem, no tām 16 sūdzības saņemtas par apdrošinātāju rīcību, par kredītiestāžu rīcību saņemtas 94 sūdzības, par personu, kas neatbilst kredītiestādes statusam, rīcību saņemtas 51 sūdzības, savukārt par parādu piedziņas sabiedrībām saņemtas 30 sūdzības.

Par kredītiestāžu darbību	Par apdrošinātāju darbību	Par personu, kas neatbilst kredītiestāžu statusam, darbību	Par parādu piedziņas sabiedrībām
Kopā saņemtas – 94 sūdzības	Kopā saņemtas – 16 sūdzības	Kopā saņemtas – 51 sūdzības	Kopā saņemtas – 30 sūdzības
Par netaisnīgiem līguma noteikumiem: patērētāju kreditēšanas līgumos – 56 sūdzības citu finanšu pakalpojumu līgumos – 6 sūdzības	Par netaisnīgiem līguma noteikumiem – 9 sūdzības	Par netaisnīgiem līguma Noteikumiem: patērētāju kreditēšanas līgumos – 24 sūdzības citu finanšu pakalpojumu līgumos – 3 sūdzības	Par parādu piedziņas procesu: patērētāju kreditēšanas līgumos – 8 sūdzības citu pakalpojumu līgumos – 1 sūdzības
Par negodīgu komercpraksi – 2 sūdzības	Par negodīgu komercpraksi sūdzības nav saņemtas	Par negodīgu Komercpraksi saņemtas 6 sūdzības	Par negodīgu komercpraksi – 7 sūdzības
Citas (par atkāpšanos no kredītlīguma, maksāspējas grūtībām, soda naudas un komisijas maksas apmēru, kļūdaini veiktu maksājumu neatmaksāšanu u.c.) – 30 sūdzības	Citas (par apdrošināšanas atlīdzības neizmaksāšanu, apdrošināšanas atlīdzības apmēru, nekvalitatīvi veiktu remontu u.c.) – 7 sūdzības	Citas (par augstu procentu likmi, maksāspējas grūtībām u.c.) – 18 sūdzības	Citas (par informācijas nesniegšanu patērētājam, papildus izdevumu aprēķināšanu u.c.) – 14 sūdzības

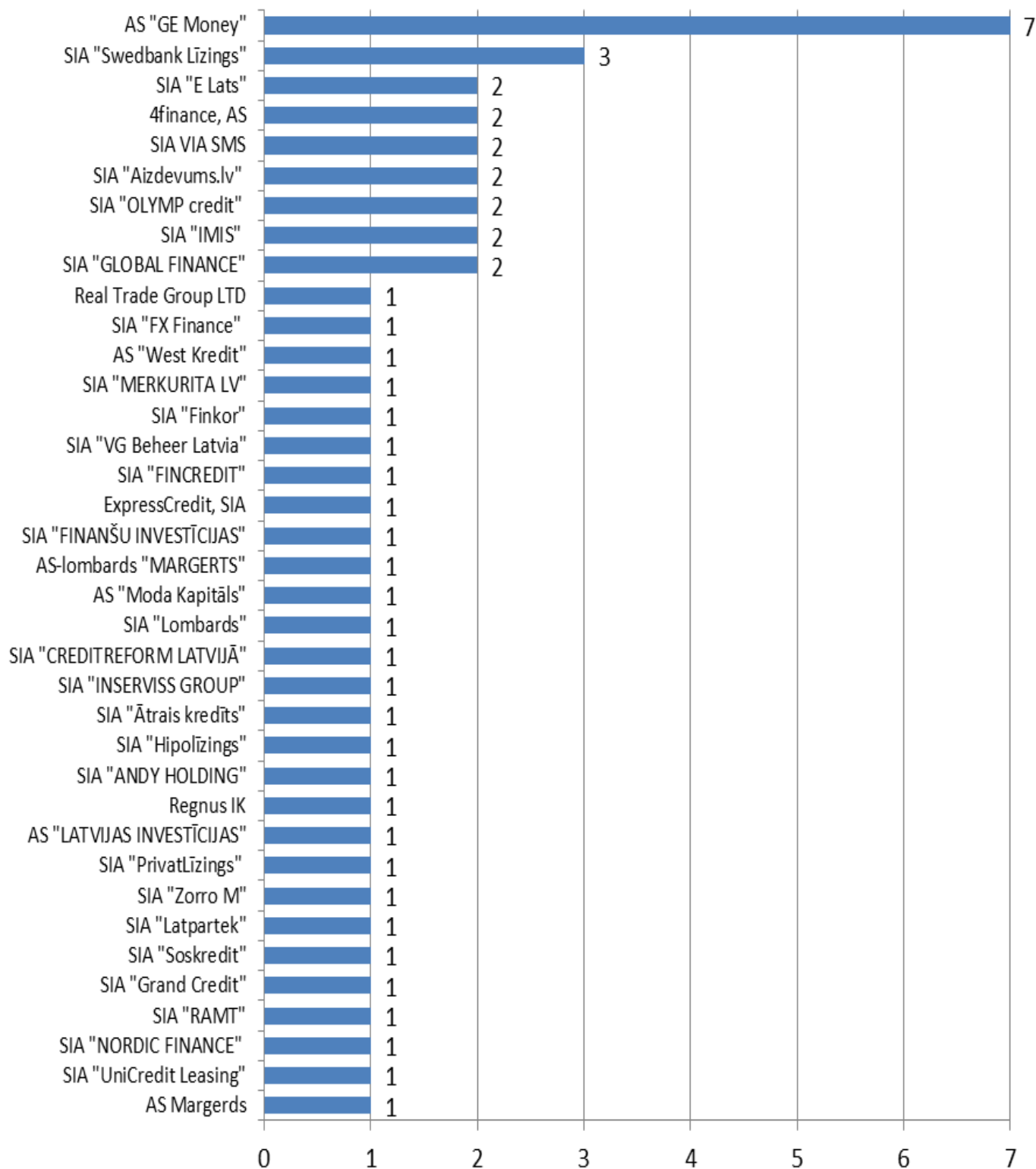
PTAC norāda, ka saņemtie iesniegumi nenorāda, ka saņemtās sūdzības ir pamatotas, kā arī to, ka, analizējot saņemto sūdzību skaitu par kādu konkrēto pakalpojumu sniedzēju, ir jāņem vērā fakts, ka ir novērojama saistība starp saņemto sūdzību skaitu un pakalpojumu sniedzēja klientu (patērētāju) skaitu.

No kredītiestādēm visvairāk sūdzības ir saņemtas par AS „Swedbank” darbību – 16, AS „SEB banka” darbību – 13 sūdzības, Nordea Bank Finland PLC Latvijas Filiāles darbību – 12 sūdzības, kā arī par AS „ABLV Bank” un VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka” darbību, par kurām ir saņemtas attiecīgi 10 sūdzības.

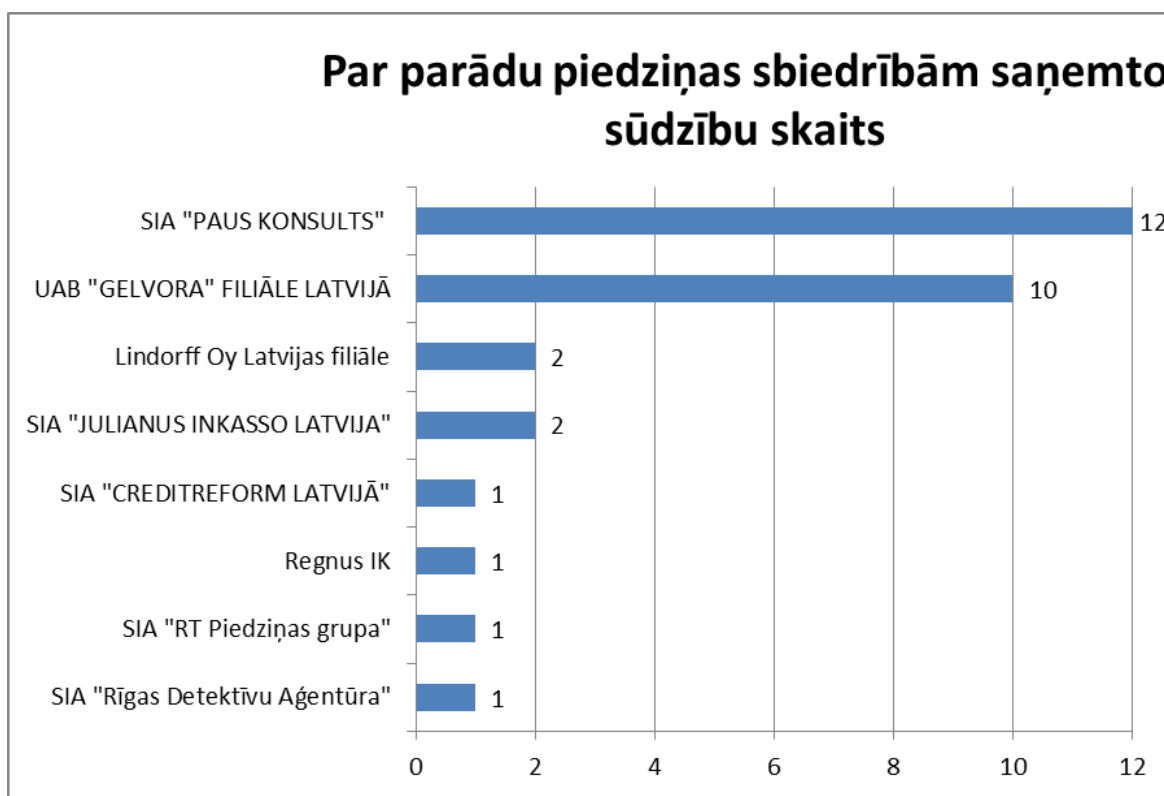

Par personām, kuras neatbilst kredītiestādes statusam visvairāk sūdzības, t.i., 7 ir saņemtas par AS „GE Money”, kā arī par SIA „Swedbank Līzings” darbību – 3 sūdzības.

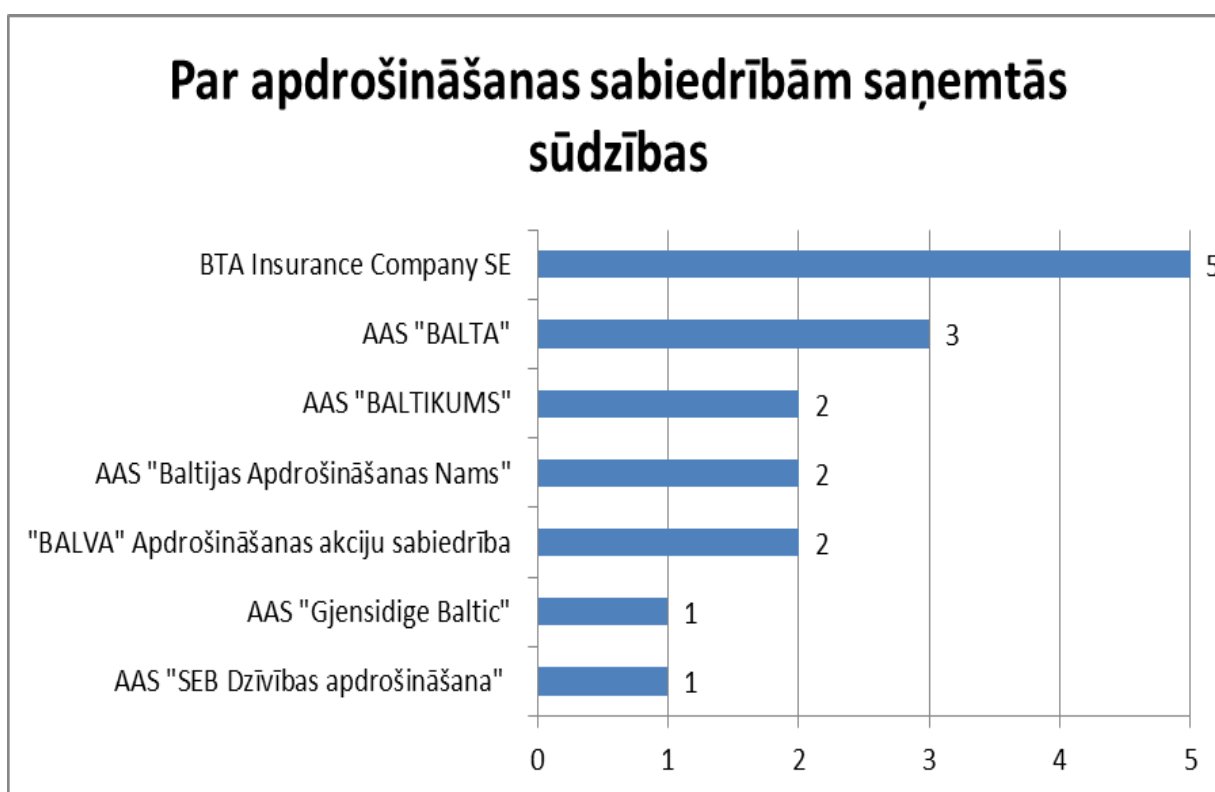
Par personu, kas neatbilst kredītiestādes statusam (t.sk. saistītie pakalpojumu sniedzēji) saņemtās sūdzības

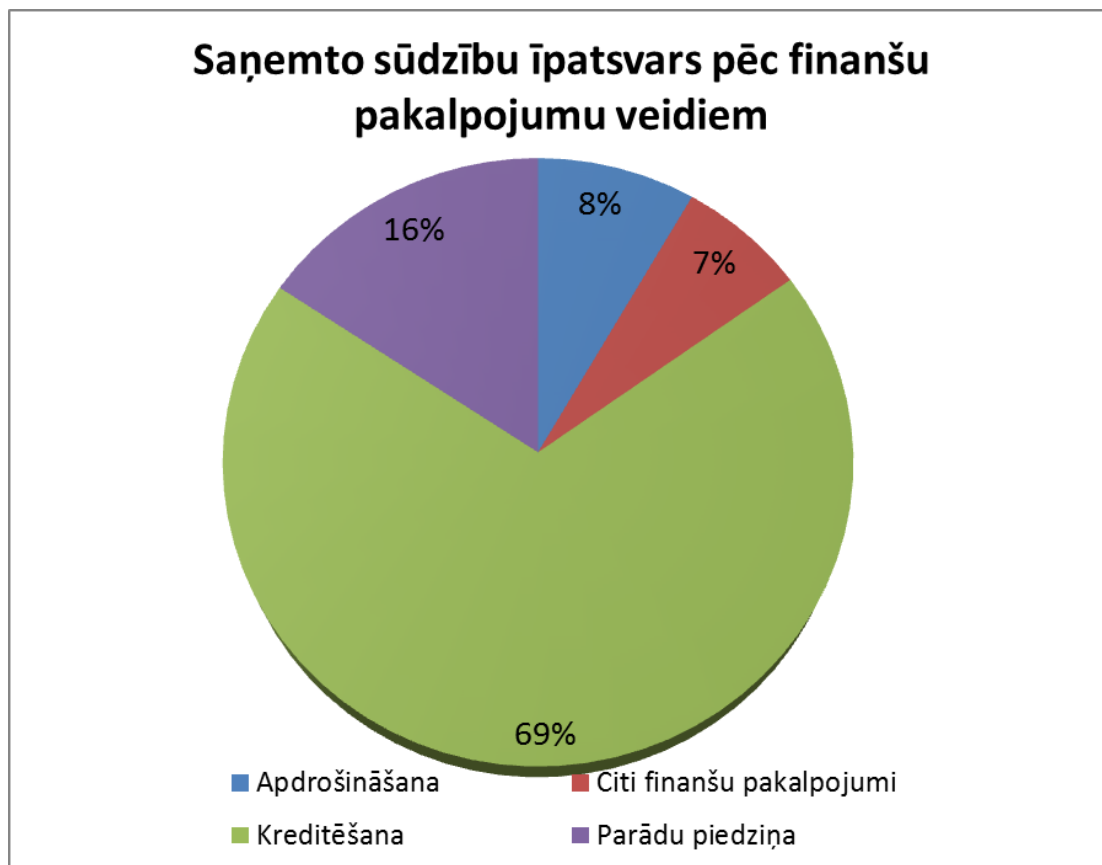
No parādu piedziņas sabiedrībām visvairāk sūdzību 2012.gada pirmajā pusgadā ir saņemts par SIA „PAUS KONSULTS” darbību – 12, kā arī par UAB „Gelvora” filiāli Latvijā – 10 sūdzības.

Savukārt apdrošināšanas sabiedrību vidū visvairāk sūdzību, t.i., 5 ir saņemts par BTA Insurance Company SE darbību, kā arī par AAS „Balta” darbību – 3 sūdzības.

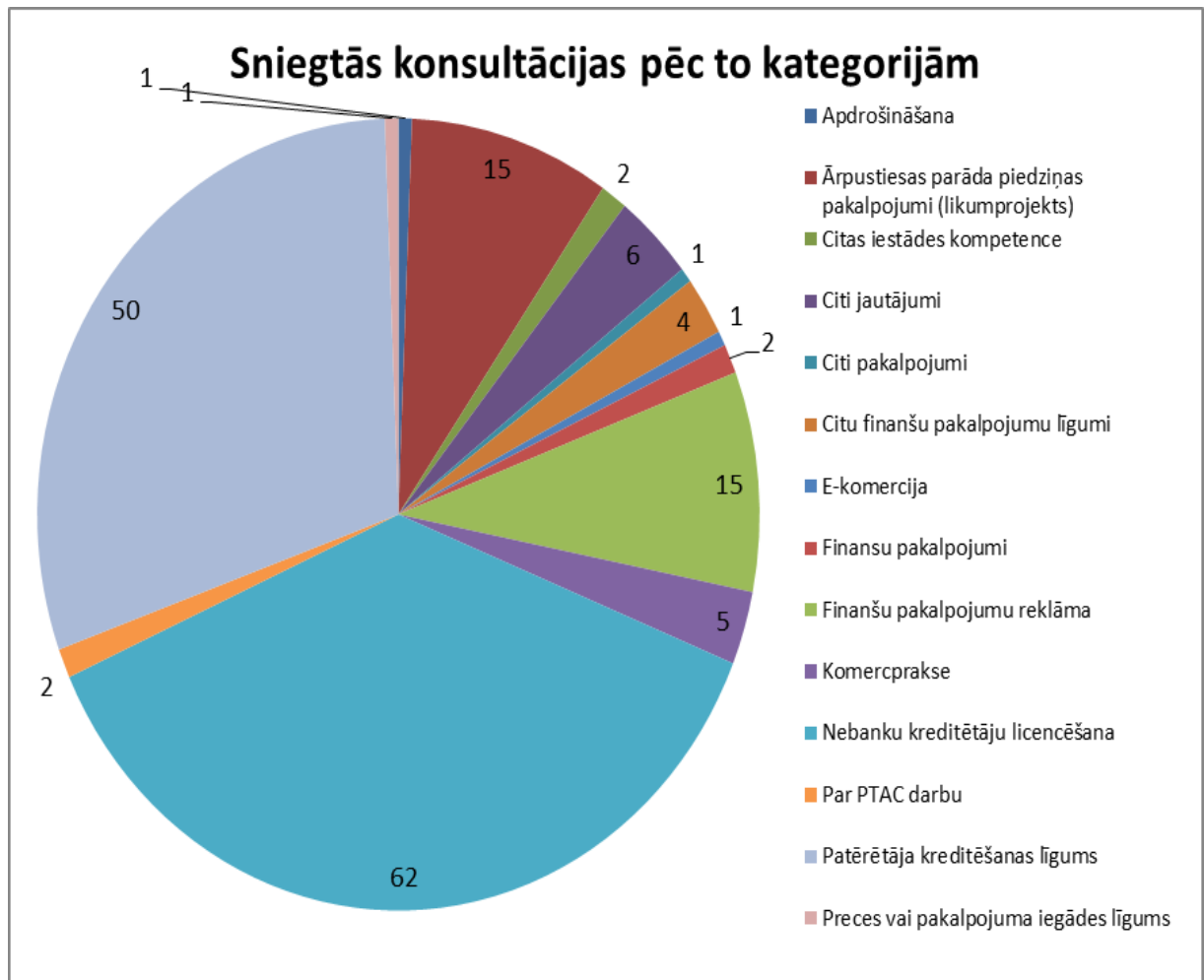
Savukārt, ja salīdzina PTAC saņemtās sūdzības pēc finanšu pakalpojumu veidiem – 69% no visām PTAC 2012.gada pirmajā pusgadā saņemtajām sūdzībām bija par kredītēšanas pakalpojumiem, 16% par parādu piedziņas pakalpojumiem, 8% par apdrošināšanas pakalpojumiem, bet 7% par citiem finanšu pakalpojumiem (piemēram, maksājumu pakalpojumiem, noguldījumiem, u.c.).

Lielākajā daļā gadījumu, atbildot uz sūdzībām, PTAC sniedza patērētājiem rakstveida konsultācijas un skaidrojumus sakarā ar viņu tiesību aizsardzības jautājumiem, nepieciešamības gadījumā pieprasot paskaidrojumu attiecīgajam finanšu pakalpojumu sniedzējam. Pēc PTAC paskaidrojuma pieprasījumiem vairākās lietās patērētāju sūdzībās norādītās problēmas patērētājam tika atrisinātas pozitīvi.

Paralēli saņemtajām rakstveida sūdzībām PTAC tiek saņemti patērētāju e-pasti, tiek sniegtas klātienē un telefoniskās konsultācijas sakarā ar patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem finanšu pakalpojumu jomā. Vienlaikus PTAC sniedz konsultācijas finanšu pakalpojumu sniedzējiem pēc to aicinājuma saistībā ar finanšu pakalpojumu sniegšanu patērētājiem, atsevišķu kredītu līgumu noteikumu, reklāmu un esošās vai plānotās komercprakses atbilstību normatīvo aktu prasībām. Kopumā 2012.gada pirmajā pusgadā PTAC ir sniedzis 167 konsultācijas, no kurām 106 konsultācijas ir sniegtas telefoniski, 54 konsultācijas sniegtas ar e-pasta starpniecību, bet 7 konsultācijas sniegtas klātienē.

No sniegtajām konsultācijām 62 tika sniegtas par nebanku kreditētāju licencēšanas jautājumiem, 50 par jautājumiem saistībā patērētāju kredītēšanas līgumiem, kā arī 15 par ārpusstiesas parādu piedziņas pakalpojumu likumprojektu un finanšu pakalpojumu reklāmām.

Galvenās tendences 2012.gada I pusgadā saņemtajās sūdzībās:

1. Liela daļa no PTAC saņemtajām rakstveida un elektroniskā pasta sūdzībām saistītas ar to, ka kredīta devējs ir vienpusēji lauzis kredīta līgumu, jo patērētājs nav savlaicīgi veicis no līguma izrietošos maksājumus, un vērsies tiesā vai nodevis parāda piedziņas tiesības parāda piedziņas sabiedrībai, pieprasot visa kredīta atmaksu, kā arī vērsot piedziņu pret nekustamo īpašumu vai iekļāto transportlīdzekli. Šādos gadījumos visbiežāk strīds rodas saistībā ar kredīta devēja aprēķināto parāda kopējo summu, kura sastāv no nesamaksātās pamatsummas, procentiem par kredīta izmantošanu un aprēķinātā līgumsoda par maksājumu kavējumiem. Saskaņoties ar šādiem gadījumiem, patērētāji parasti lūdz netaisnīgu līguma noteikumu izvērtēšanu, tai skaitā arī nesamērīga līgumsoda izvērtēšanu.
2. Attiecībā uz apdrošināšanas pakalpojumu jomu galvenokārt PTAC ir saņēmis patērētāju sūdzības par to, ka apdrošinātājs atteicies izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību un pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas nav pietiekami informējis patērētāju par tā nosacījumiem.
3. Saistībā ar komercprakses jomu pārsvarā saņemtas sūdzības par kredīta devēja vai parādu piedziņas sabiedrības īstenotajām darbībām, lai panāktu kredīta vai parāda atmaksu.
4. Attiecībā uz kredītiestādēm vairākas sūdzības saņemtas par līguma noteikumu, kas paredz procentu likmes pārskatīšanu ik pēc noteikta perioda, patērētājiem izsakot neapmierinātību ar piedāvātās procentu likmes apmēru.

5. Par personām, kas neatbilst kredītiestāžu statusam, PTAC ir saņēmis vairākas sūdzības par nebanku kredītētāju darbību bez attiecīgas speciālās atļaujas (licences) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai, kā arī par kredīta devēju prettiesisko rīcību, nesamazinot aprēķināto procentu vai maksas par kapitāla lietošanu apmēru kredītēšanas līguma daļējas vai pilnīgas pirmstermiņa dzēšanas gadījumā.
6. Tāpat PTAC ir saņēmis sūdzības saistībā ar kļūdaini veiktu maksājumu karšu maksājumu neatmaksāšanu un kļūdainiem skaidras naudas izņemšanas darījumiem bankas automātos, kredītiestādes atteikumu atvērt norēķinu kontu, kā arī par kredītiestādes vai personu, kas neatbilst kredītiestādes statusam rīcību, piemērojot komisijas maksas par kredītsaistību pārkreditāciju un nesniedzot atbildes uz patērētāja iesniegtajiem iesniegumiem.